

bjegavati. Cijelo područje kulturnih industrija, smatra Hesmondhalgh, treba podvrgnuti detaljnoj analizi, koja treba imati i povijesnu perspektivu.

Kao vodič kroz kulturne industrije, knjiga Davida Hesmondhalgha vrlo je važan korak prema adekvatnoj analizi tog područja koje je dosta zanemareno kako u političkoj ekonomiji tako i u sociologiji. Kao što kaže autor, mi još uvijek ne živimo u potpunosti u *informacijskom dobu* ni u *ekonomiji znanja*, ali je utjecaj industrija koje se baziraju na znanju, kreativnosti, informacijama i simbolima svakim danom sve veći i trebamo pravodobno pokušati shvatiti te promjene. Hesmondhalghu se mora zamjeriti što je u svojoj analizi previše ograničen na analizu britanskih i američkih kulturnih industrija, dok se ostalih dijelova svijeta dotiče manje. Također se mora napomenuti da on otvara mnogo više pitanja nego što daje odgovora – jasno je da je nemoguće pokriti sve aspekte jednog tako široka područja u takvu udžbeniku. Ali to ostavlja jednu začudenost kod čitatelja, pogotovo zato što početak knjige počinje posvetom: “Za Helen. Konglomeracija medija, bla, bla, bla...”. Stekne se dojam da autor nije posve spreman suočiti se sa svim dimenzijama toga *bla, bla, bla...*

Jaka Primorac

**Ivan Kuvačić**

## UVOD U SOCIOLOGIJU

Golden marketing, Zagreb, 2004.

Dr. Ivan Kuvačić, dugogodišnji profesor sociologije na katedri za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, napisao je originalni udžbenik za uvođenje studenata u studij opće sociologije.

Prof. Ivan Kuvačić objavio je do sada deset knjiga, veći broj rasprava i članaka u

domaćim i međunarodnim stručnim časopisima. Bio je predsjednik Hrvatskog sociološkog društva i član Izvršnog odbora Svjetskog udruženja sociologa, urednik časopisa *Praxis*, aktivni sudionik Korčulanske ljetne škole, voditelj međunarodnog seminara iz sociologije u Interuniverzitetskom centru u Dubrovniku.

Udžbenik *Uvod u sociologiju* ima dva dijela. Prvi dio ima karakter klasičnog udžbenika, pa autor u sedamnaest poglavlja raspravlja o predmetu sociologije, karakteru društva i društvenim tipovima, društvenim sukobima, moći i vlasti, državi i birokraciji, partiji i pokretu, demokraciji i totalitarizmu, otuđenju i postvarenju, marksizmu i psihoanalizi.

Za autora sociologija ima sintetički karakter, a težište je proučavanja na društvenim grupama. Sociologija je istovremeno znanstveno egzaktna rigorozna disciplina i intelektualna životna avantura. Autor je sklon sociološkoj imaginaciji, a protivi se jednodimenzionalnosti modernog pozitivizma i dogmatskog marksizma. Naime, sociologija kao znanstvena disciplina traži empirijsku verifikaciju i pretpostavlja viziju svijeta, koja ne može biti vrijednosno neutralna.

Svako pitanje autor osvjetljava iz različitih teorijskih pogleda. Nema konačnih odgovora. Zapravo, autor stalno raspravlja sa studentima o svim pitanjima. Nije mu stalo da studenti nauče napamet neke definicije, već želi da uoče kompleksnost problema i vrijednost pojedinih predstavljenih teorija. Obilna i raznovrsna građa omogućava plodnu diskusiju u seminarima.

Prof. Ivan Kuvačić navodi četiri glavne metode u sociologiji; to su 1) historijska, 2) komparativna, 3) funkcionalna i 4) dijalektička.

U tekstu autor češće citira K. Marxa, M. Webera, E. Durkheima, G. Simmela, P. Bergera, C. W. Millsa i S. Freuda.

Na kraju svakog poglavlja čitatelji i studenti nalaze relevantnu literaturu stranih i domaćih autora kako bi produbili svoje poznavanje problema.

U drugom dijelu udžbenika profesor Kuvačić objavio je originalni zbornik oda-

---

## OSVRTI I PRIKAZI

---

branih socioloških radova sa šezdeset kraćih tekstova brojnih stranih autora, što je taj udžbenik znatno obogatilo. Tekstovi su raspoređeni u deset poglavlja: "Problemi pristupa", "Pojedinac i društvo", "Organizacija i društvo", "Društvena stratifikacija", "Moć i vlast", "Društveni tipovi", "Metropolis", "Nasilje" i "Seksualni i bračni odnosi". Tu je autor objavio poglede značajnih europskih i američkih sociologa o svim pitanjima koja razmatra i u prvom dijelu udžbenika. Međutim, ima poglavlja – kao npr. "Metropolis", "Nasilje" i "Seksualni i bračni odnosi" – koja su proširenje tema iz prvog dijela udžbenika.

I taj dio udžbenika dokaz je o autorovu vrlo dobru poznavanju svjetske sociološke literature, kao i o spremnosti na argumentirane razgovore sa studentima o danas vrlo relevantnim sociološkim pitanjima i teorijama.

Profesor I. Kuvačić uvrstio je u udžbenik kraće tekstove filozofâ i književnikâ – ti su autori G. H. Mead, A. Zinov'ev, D. Diderot, A. P. Čehov, B. Shaw, V. Šalamov, A. Strindberg, što je udžbenik učinilo posebno zanimljivim.

Na kraju udžbenika dane su informacije o autorima odabranih radova te kazalo imenâ i pojmova.

Treba odati priznanje i nakladniku, to je Golden marketing – Tehnička knjiga iz Zagreba, i uredniku I. Raniću na solidnoj opremi udžbenika.

Kao zaključak mogu reći da smo dobili odlično napisan i koncipiran sveučilišni udžbenik iz opće sociologije, koji će znatno pridonijeti kvalitetnijoj fakultetskoj nastavi iz sociologije.

Dušan Žubrinić